

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **T. J.**,
uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 9 kwietnia 2025 r.,
kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 17 czerwca 2024 r., sygn. akt X Ka 460/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Piasecznie
z dnia 25 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 1533/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym obciążyć oskarżycielkę posiłkową A. J.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

T. J. został oskarżony o to, że w okresie od 10 kwietnia 2022 roku do 25 listopada 2022 roku uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich dzieci M. J. i F. J. w miejscu zamieszkania w P., woj. [...], określonego w łącznej wysokości 3.300 zł miesięcznie zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w

Piasecznie z dnia 1 kwietnia 2022 roku w sprawie o sygn. akt III RC [...], powodując tym zaległość stanowiącą równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, tj. o występki z art. 209 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Piasecznie z dnia 25 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 1533/22, oskarżony został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Od wyroku Sądu I instancji apelację wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku (art. 7 k.p.k.; art. 410 k.p.k.), błędów w ustaleniach faktycznych – wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Piaseczanie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego jej rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 17 czerwca 2024 r., sygn. akt X Ka 460/24, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, który we wniesionej kasacji podniósł następujące zarzuty:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku, uniemożliwiające kontrolę instancyjną orzeczenia, bowiem Sąd II instancji doręczył poprzez Portal Informacyjny Sądu uzasadnienie wyroku zawierające tak daleko idące braki, iż niemożliwym jest poznanie stanowiska Sądu w zakresie większości zarzutów stawianych zaskarżonemu wyrokowi w apelacji (Sąd II instancji nie odniósł się w całości do stawianych przez oskarżycielkę posiłkową zarzutów naruszenia art. 7 k.p.k. — szczególnie w zakresie oceny dokumentacji rozliczeniowej od komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne, która to stanowiła kluczowy dowód w niniejszym postępowaniu i z której wprost wynika, iż już we wrześniu 2022 r. zadłużenie oskarżonego wynosiło 11300 zł, a w listopadzie było to ponad 13500 zł, natomiast w zakresie stawianego zarzutu naruszenia art.

410 k.p.k. Sąd wskazał jedynie, że „Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się też obrazy art 410 k.p.k.”);

b. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z 332 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez niedopełnienie przez Sąd obowiązku ustalenia właściwych ram czasowych popełnienia przez oskarżonego przestępstwa i wzięcie pod uwagę wyłącznie nieprawidłowo wskazanego w akcie oskarżenia okresu zarzutu, tj. czasu od 10.04.2022 r. do 25.11.2022 r., w sytuacji, gdy z całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej jednoznacznie wynika, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Piasecznie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 1 kwietnia 2022 r., sygn. akt III RC [...], zasądzone od oskarżonego alimenty w łącznie kwocie 3300 zł poczynając od dnia 29.12.2020 r., nadając jednocześnie rozstrzygnięciu rygor natychmiastowej wykonalności, co oznacza, iż od dnia 01.04.2022 r. wymagalne stały się nie tylko przyszłe świadczenia alimentacyjne w kwocie 3300 zł, ale również wymagalne stało się wyrównanie świadczeń alimentacyjnych od dnia 29.12.2020 r. do dnia wydania ww. wyroku, natomiast z dokumentacji rozliczeniowej od komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne wprost wynika, iż w listopadzie 2022 r. zadłużenie oskarżonego przekraczało kwotę 13500 zł, co prowadzi do wniosku, że zarówno aktem oskarżenia, jak i następnie ramami postępowania jurysdykcyjnego, powinien być objęty okres od dnia 29.12.2020 r. do dnia 25.11.2022 r., natomiast zarówno Sąd I, jak i II instancji zaniechał obowiązku ustalenia dokładnego okresu popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu, co zgodnie z doktryną i utrwalonym orzecnictwem, winien wykonać z urzędu;

c. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nierozważenie przez Sąd II instancji wszystkich zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, tj. zarzutu błędnego okresu objętego aktem oskarżenia, w sytuacji gdy strona skarżąca w uzasadnieniu apelacji wprost wskazała, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Piasecznie z dnia 01.04.2022 r., sygn. akt III RC [...], ustalono alimenty w kwocie 3.300 zł od dnia 29.12.2020 r., tj. od dnia wniesienia pozwu, co oznacza, iż od dnia 01.04.2022 r. wymagalne stały się nie tylko przyszłe świadczenia alimentacyjne w kwocie 3.300 zł ale również wymagalne stało się wyrównanie świadczeń alimentacyjnych od dnia 29.12.2020 r. – do dnia wydania wyroku I instancji, w wyniku czego zadłużenie oskarżonego

wynikające z obowiązku alimentacyjnego w listopadzie 2022 r. przekraczało kwotę 13.500 zł, czyli kwotę wyższą niż kwota równoważna co najmniej trzem świadczeniom okresowym, w sytuacji gdy zgodnie z doktryną i utrwalonym orzecznictwem granice rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym wyznacza treść całego środka odwoławczego, a więc zarzut podniesiony nie w części wstępnej środka odwoławczego, ale dopiero w jego uzasadnieniu, może i powinien być przedmiotem oceny, a brak oceny tak umiejscowionego zarzutu stanowi uchybienie Sądu II instancji.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu należy zauważyć, że brak fragmentu w elektronicznej formie pisemnych motywów tego orzeczenia stanowi jedynie usterkę techniczną, która z oczywistych względów nie może prowadzić do stwierdzenia wadliwej kontroli odwoławczej. Lektura oryginału uzasadnienia, znajdującego się w aktach sprawy nie pozostawia wątpliwości co do kompletności i spójności wyводу Sądu odwoławczego oraz odniesienia się do wszystkich zarzutów rozpoznanej apelacji.

Jeśli chodzi o drugi zarzut, to na wstępie należy zaznaczyć, że – niezależnie od wątpliwości w zakresie adekwatności wyrażonej w nim argumentacji do wskazanych przepisów, których miałby się dopuścić Sąd odwoławczy – Sąd ten, biorąc pod uwagę zarzuty apelacji, nie miał podstaw do rozpatrywania ewentualnej zmiany granic temporalnych czynu. Warto w tym kontekście zauważyć, że w jednym z rozpoznawanych zarzutów apelacyjnych (nr 5) odniesiono się wprost do

„okresu objętego zarzutem w niniejszej sprawie”, co wyraźnie świadczy o niekwestionowaniu przez stronę tego elementu stanu faktycznego.

Przede wszystkim jednak występujące w niniejszej sprawie kontrowersje co do wysokości zaległości nie wynikają z zakresu temporalnego zarzucanego oskarżonemu zaniechania, które – co oczywiste – nie może obejmować okresu, w którym świadczenia alimentacyjne nie istniały, albowiem zostały one orzeczone w późniejszym wyroku sądu cywilnego, lecz do kwestii uwzględnienia tych świadczeń i ich nieuiszczania już po momencie, w którym stały się wymagalne. W tym kontekście trzeba zauważyć, że wprawdzie w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w Piasecznie wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2022 , sygn. akt III RC [...], zasądził od oskarżonego na rzecz jego małoletnich dzieci alimenty od dnia 29 grudnia 2020 r., ale w świetle znamion występkę z art. 207 § 1 k.k. trafnie Sąd odwoławczy stwierdził, że do wskazanych w tym przepisie „wartości owych trzech świadczeń okresowych powstałych w okresie objętym zarzutem, nie mogą być niejako «doliczane» zaległości alimentacyjne powstałe wcześniej lub później” (s. 7 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*). W świetle powyższych rozważań oczywiście chybiony jest również trzeci zarzut, który wprost dotyczy okresu zarzutu, który – jak już o tym była mowa – pozostaje irrelevantny dla kwestii wyczerpania przez oskarżonego kompletu znamion przestępstwa niealimentacji.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym obciążając oskarżycielkę posiłkową A J.

[J.J.]

[r.g.]